

NORDIC JOINT COMMITTEE FOR AGRICULTURAL
RESEARCH

NORDISK KONTAKTORGAN FÖR JORDBRUKSFORSKNING

STRATEGI 2007-2009

C/O MTT AGRIFOOD
RESEARCH FINLAND

STRATEGI 2007-2009

NORDISK KONTAKTORGAN FÖR JORDBRUKSFORSKNING

Inledning

NKJ etablerades 1965 som ett kontakt- och samarbetsorgan mellan forskningsråden, eller motsvarande organisationer på jordbruksområdet i Norden. Förändringar i bestämmelserna år 1987 ledde till att också jordbruksdepartementen blev representerade. Observatörer från relevanta nordiska organisationer deltar i möten, vilket ökar nordisk samverkan. Nordiska Ministerrådet (NMR) använder NKJ som ett rådgivande organ i frågor gällande utveckling av jordbruket – från råvaruproduktion till livsmedelproduktion – i Norden. NKJ har ett förpliktigande kontrakt med NMR.

Strategin 2007-2009 är ett redskap, som för NKJ till en ny era, där den är en synlig nordisk aktör inom området jordbruksforskning. NKJ vill verka för utveckling av bärkraftigt och konkurrenskraftigt jordbruk genom hela kedjan från bord till jord inom Norden. För att kunna nå dessa mål går NKJ in i en förnyelseprocess, som leder till tätt samarbete mellan de nationella organen som verkar inom NKJ nu och i framtiden. För att förstärka sin roll som samnordisk forskningsfinansierare ska nya procedurer för projektbedömning och tilldelning av forskningsmedel tas i bruk. Även nya partnerskap och samarbetsformer inom Norden ska etableras. Den nordiska nyttan och hög forskningskvalitet skall vara ledande principer i all verksamhet.

Bakgrund

NKJs strategiarbete inleddes strax efter att Finland tog över ordförandeskapet i början av år 2006. Arbetet inleddes med en enkät om viktiga strategiska frågor bland NKJs medlemmar i medlemsorganisationerna. Strategiarbetet fortsatte med vidare diskussioner och analyser på NKJs sommarmöte 2006 och därefter. Utöver NKJs eget strategiarbete har diskussioner och processer inom det Nordiska samfundet följts upp noggrant. Som viktiga arbetsdokument kan de följande nämnas:

- NKJ:s stadgar
- Strategiplan for NKJ for perioden 2004-2006, Godkänd av NKJs styrelse per korrespondens 8:e december 2003
- Medlemsländernas nationella strategiplaner
- Nordiskt fiske-, jord- och skogsbruks- och livsmedelssamarbete 2005-2008 (ANP 2005:708)
- Norden som global vinderregion – På sporet af den nordiske konkurencemodell (ANP 2005:777)
- Forslag til et nordisk rammeprogram for forskning og uddannelse indenfor fiskeri, jordbrug, skovbrug og levnedsmidler (ANP 2005:726)
- Strategi for genetiske ressourcer for fiskeri, jordbrug, skovbrug og levnedsmidler i Norden 2005-2008 (ANP 2005:709)
- Sjunde ramprogrammet (2007-2013): Skapandet av kunskapens Europa
- SamNordisk Skogsforskning (SNS), Strategiplan 2004-2006

Framtidsperspektiv

- Det europeiska samarbetet utvidgas och Norden blir en tydligare region i Europa.
- Norden och Baltikum har gemensamma utmaningar i jordbruket. Dessa regioner kan således var för sig, eller tillsammans, utveckla gemensamma fora inom gemensamma intresseområden för EU:s 7:e ramprogram eller ERA.
- Traditionella näringar har mindre relativ betydelse i Norden och får därmed mindre politisk och samhällselig uppmärksamhet.
- Globalisering påverkar jordbruket t.ex. genom ökad internationell konkurrens för lantbruksprodukter.
- Forskningsbaserade argument är nödvändiga för politiskt genomslag.
- Forskningsbaserad kunskap är grund till den bästa möjliga förvaltningen av naturresurser.
- Naturresursforskning, teknologi och samhällsvetenskap kopplas tätare tillsammans för hantering av centrala samhälls- och sektorsspörsmål.
- Samarbete och samspel mellan de olika aktörerna inom innovationskedjan – forskning, utbildning, rådgivning och praktik – blir tätare. Även kravet att grundforskning kommer snabbt till praktiskt utnyttjande har ökat. Detta ger nya utmaningar till forskning.
- Konsumenternas och livsmedelsindustrins behov kommer i växande grad att bestämma målen för jordbruksforskningen: Vikten av livsmedelforskning inom områden som livsmedelsäkerhet och innovativa livsmedel ökar.
- Intresset för kulturlandskap ökar och alternativ användning av jordbruksmark blir viktig.
- Klimatförändringen påverkar det nordiska jordbruket och omvänt.
- Norden har en viktig roll inom forskning och utveckling av bioenergi samt annat ”non-food” produktion från jord- och skogsbruk.
- Jordbrukets roll som producent av förnybara råvaror till industrin får större uppmärksamhet.
- Framtidens europeiska jordbruk står på sikt inför stora omställningar där inslaget av bl.a. agrobioteknik samt andra nya teknologier kommer att öka.

Huvudmål

Inom ramen för nordisk jordbruksforskning och – utbildning, ska NKJ vara drivande kraft för initiering och finansiering av samnordiska forskningsprojekt av hög kvalitet. NKJ ska vara ett kontakt- och samsarbetsorgan mellan de nordiska ländernas forskningsråd och ministerier inom jordbruksområdet inklusive råvaru- och livsmedelsproduktion. Dessutom ska NKJ hålla kontakt med övriga nordiska organ, som arbetar inom närliggande områden. NKJ ska fortsätta att vara ett rådgivande organ till Nordiska Ministerrådet i forskningspolitiska frågor inom jordbruksforskning och forskarutbildning samt vara styrande organ till de medel som Nordiska Ministerrådet, via sina ämbetsmannakommittéer, ställer till disposition inom området.

Specifika delmål under strategiperioden 2007-2009

är att:

- 1) Utveckla NKJs procedurer med projektfinansiering.
- 2) Utveckla NKJs roll som koordinator för forskningsmedel och andra intressen som rör jordbruksforskningens område i vidare perspektiv. Målet är att verka inom prioriterade områden för nya forskningsprogram, där NKJ är en av finansiärerna.
- 3) Förnya ansökningarnas evalueringsmodell så att NKJ-projekten presenterar i högsta möjliga grad den ”Nordiska Nyttan” och den högsta vetenskapliga kvaliteten inom jordbrukets kärnområden samt har en hög relevans.
- 4) Utveckla NKJs informationsförmedling som leder till bättre synlighet av NKJs verksamhet både bland nordiska forskare och en bredare publik samt andra forskningsfinansiärer.

- 5) Förstärka NKJs roll som kontaktorgan.
- 6) Utveckla formen av nätverksfinansiering (jämför CARs, Avancerade Nordiska Forskningsnätverk)

Åtgärder för att uppnå delmålen (1-6)

- 1) Målet på lång sikt är att arbeta för att de nationella medlen kanaliseras till en gemensam pott.
- 2) Ta aktivt kontakt med andra finansiärer inom området och speciellt inleda samarbete med NordForsk och Nordic Innovations Centre (NICE).
- 3) Påbörja gemensam nordisk vetenskaplig bedömning av ansökningarna och ta fram gemensamma bedömningskriterier.
- 4) Förnya NKJs hemsidor samt utnyttja informationsspridningsmöjligheterna genom Nordiska Ministerrådets hemsidor.
- 5) Arbeta aktivt för att utöka nordiska medel för att finansiera målinriktade nätverk.
- 6) Utöka kontakter t.ex. med de baltiska länderna. Utbyta information om nationella forskningsansatser och därmed definiera gemensamma forskningsområden. Verka för att samordna nordiska aktiviteter inom EU:s 7:e ramprogram.

Prioriterade insatsområden

NKJs fokus är att stödja bärkraftigt och konkurrenskraftigt jordbruk samt livsmedelproduktionen i Norden. NKJ-projekten skall:

- representera forskningsområden, som är högt prioriterade inom Norden
- ha ett stort utbyte av nordiskt samarbete
- förstärka nordiska forskningsgrupper för vidare satsningar för internationellt samarbete
- ha en hög relevans för nordiskt jordbruk

NKJ kommer att peka ut specifika prioriterade områden vid varje utlysningstillfälle på sitt höstmöte. NKJ kan också stödja högklassiga projekt från andra jordbrukets kärnområden.

Under strategiperioden kommer NKJ att värdera stöd till forskning inom strategiskt viktiga kärnområden inom jordbrukets kärnområden t.ex. bärkraftigt jordbruk, jordbrukets roll som producent av förnybara råvaror, djurhälsa och – välfärd, livsmedelskvalitet och -säkerhet – från produktion till konsumtion, cirkumpolära områden, klimatförändringens påverkan i jordbruket samt genetiska resurser och biodiversitet inklusive kulturlandskapsforskning.

Nordiskt samarbete

NKJ samarbetar aktivt med Nordiska ministerrådets samarbetsorgan inom jord- och skogsbruk samt livsmedelsektorn. Nya kontakter, inom FoU sektorn t.ex. med NordForsk och NICE kommer att etableras under strategiperioden.

Arbetsform och procedurer

NKJs medlemmar väljs av de nationella forskningsråden och respektive ministerier som har ansvar för jordbruksforskning i Norden. Medlen ställs till förfogande från de nationella forskningsfinansiärerna och Nordiska ämbetsmannakommittén för fiskeri och havsbruk, jordbruk, livsmedel och skogsbruk (EK-FJLS). NKJ gör fleråriga avtal med Nordiska Ministerrådet som innehåller NKJs förpliktelser och ansvar inom NKJs verksamhetsområde.

NKJ har ansökningsfrist för alla sina aktiviteter den 1 juni varje år. NKJ har 2 möten om året. På sommarmötet informeras om nya ansökningar och det tas ställning till strategiska och principiella frågor. På höstmötet avgörs vilka ansökningar som anbefalles. Under höstmötet fastställs också prioriterade områden för nästa års utlysning av forskningsmedel. Övriga möten hålls med NKJs nationella sekreterare och andra forskningsfinansiärer. Ansökan till NKJ genomgår en gemensam nordisk vetenskaplig bedömning, när det nya evalueringssystemet ha blivit klar. Bedömning av den ”Nordiska nyttan” samt relevans görs av NKJs styrelse.

NKJ stöder forskning genom (1) att anbefalla finansiering av samnordiska forskningsprojekt och (2) nätverk med konkret målsättning och som möjliggör internationalisering för nordiska jordbruksforskare. (3) Även utredningar på NKJs eget eller forskargruppers och institutionernas initiativ kan stödas.

Verksamhetskriterier samt resultatförmedling

Kvalitet, relevans, effektivitet och etik är ledande kriterier för NKJs verksamhet. NKJ informerar aktivt om sin verksamhet inom Norden. Årligen före den 15 februari förbereds verksamhetsberättelse avseende det föregående året. Rapporten granskas på ett rapporteringsmöte mellan NKJ och NMRs sekretariat. Den totala verksamheten evalueras vid strategiperiodens slut.

Revision

Denna strategiplan har ett flerårigt perspektiv och gäller från den 1 januari 2007. Strategin gäller samma period som kontrakt med NMR. Den diskuteras på de årliga rapporteringsmötena på NMR och avvikelser ska kommenteras i årsrapporten. Om det blir nödvändigt att uppdatera strategin, förbereds det ett tillägg.